

Sygn. akt VI Ua 73/17

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2018r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Sędziowie: SSO Maciej Flinik (spr.)

SSO Janusz Madej

Protokolant – sekretarka Katarzyna Słaba

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2018r. w Bydgoszczy
na rozprawie

sprawy z odwołania: ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Bydgoszczy
z udziałem zainteresowanej Izby Administracji Skarbowej w Bydgoszczy
o zasiłek chorobowy

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w
Bydgoszczy

z dnia 18 października 2017r.

sygn. akt VII U 944/17

oddala apelację.

Na oryginale właściwe podpis
Za zgodność - kierownik sekretariatu

UZASADNIENIE

[REDAKOWANE] wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bydgoszczy z dnia 28 września 2017r odmawiającej mu prawa do zasiłku chorobowego, zarzucając jej naruszenie ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz.512 z późn. zm.), w szczególności art. 6 ust 1 i art. 7 , wniósł o jej zmianę i przyznanie zasiłku chorobowego za zakwestionowany okres .W uzasadnieniu swego stanowiska wskazał ,że decyzja ZUS jest niezgodna z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 18 października 2013 r., I UK 125/13, wskazał ,że szczególne unormowanie sytuacji ubezpieczeniowej funkcjonariuszy celnych umożliwia porównanie ich sytuacji prawnej do pozostałych osób podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu tj niewymienienie celników w art. 11 ust. 1 i 2 powołanej wyżej ustawy jest konsekwencją art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, zgodnie z którym w przypadku urlopu lub choroby funkcjonariusz otrzymuje uposażenie i inne świadczenia pieniężne należne na zajmowanym stanowisku służbowym.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany powołując się na art. 1 ust 1 , art. 2 , art. 6 ust 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa / DzU 10 Nr 77 poz. 512 j.t./ wniósł o oddalenie odwołania ubezpieczonego Pozwany wskazał ,że zgodnie z powołanymi przepisami zasiłek chorobowy nie przysługuje osobom nie objętym ubezpieczeniem chorobowym.

Sąd Rejonowy ustalił , że odwołujący **[REDAKOWANE]** w okresie od 28 grudnia 2006r od 31 sierpnia 2017r pełnił służbę jako funkcjonariusz Służby Celno – Skarbowej . W okresie służby odwołujący podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu , natomiast nie podlegał obowiązkowemu ani dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu . Za czas choroby otrzymywał uposażenie przewidziane w przepisach ustawy z dnia 16 listopada 2016r o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz U z 2016r poz 1947). Stosunek służby odwołującego wygasł na podstawie art. 170 ustawy z dnia 16 listopada 2016r Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz U z 2016r poz 1948) z dniem 31 sierpnia 2017r Odwołujący był niezdolny do służby w ciągłości w okresie od 9 sierpnia 2017r do 28 września 2017r . Wnioskiem z dnia 7 września 2017r odwołujący domagał się od Zakładu Ubezpieczeń

Spółecznych Oddział w Bydgoszczy wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 7 do 28 września 2017r. Organ rentowy decyzją z dnia 28.09.2017r działając na podstawie, art. 1 ust 1, art. 6 ust 1 i art.7 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2014r. poz. 159) odmówił [REDAKCYJNE] [REDAKCYJNE] prawa do zasiłku chorobowego za wnioskowany okres.

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie przedłożonej dokumentacji, której autentyczności i wiarygodności nie ma podstaw kwestionować oraz oświadczeń odwołującego i płatnika składek, którym dał wiarę.

W niniejszej sprawie organ rentowy nie kwestionował niezdolności do pracy odwołującego, ani momentu, od którego ubezpieczony choruje. Istota sprawy dotyczyła kwestii, czy odwołującemu przysługiwało prawo do zasiłku chorobowego za okres niezdolności do pracy po zwolnieniu ze służby od 7 do 28 września 2017 r. Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy zasiłkowej -zasiłek chorobowy przysługuje osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych wskazuje, że ubezpieczenia społeczne obejmują również ubezpieczenie w razie choroby i macierzyństwa, zwane dalej „ubezpieczeniem chorobowym”. Z art. 6 ust. 1 pkt 18a oraz z art. 12 ust. 1 tej ustawy (Art. 6 ust. 1 pkt 18a w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 16.11.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1948), która weszła w życie 1.03.2017 r.) jednoznacznie wynika, że funkcjonariusze Służby Celno – Skarbowej podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu. W myśl art. 8 ust 15 a osobę w stosunku służby uważa się żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy Służby Celno – Skarbowej. Kwestia podlegania ubezpieczeniu chorobowemu tych funkcjonariuszy nie została unormowana klarownie. Art. 11 ust. 1 i 2 tej ustawy, interpretowany jako zawierający zamknięty katalog osób podlegających temu ubezpieczeniu, nie wymienia Funkcjonariuszy Służby Celno – Skarbowej wśród osób podlegających obligatoryjnie lub fakultatywnie (na swój wniosek) ubezpieczeniu chorobowemu. Natomiast z art. 13 pkt 12 wynika, że „obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu” podlegają funkcjonariusze Służby Celno – Skarbowej od dnia nawiązania stosunku służby do dnia zwolnienia ze służby. Dosłowne odczytanie treści tego przepisu, przemawiałoby za poglądem, że celnicy podlegają jednak obligatoryjnie również ubezpieczeniu chorobowemu, natomiast katalog osób wymienionych w art. 11 ust. 1 i 2 ma charakter otwarty. Podobny pogląd został wyrażony w Komentarzu do omawianej ustawy (Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2011), w którym dodatkowo zauważono, że funkcjonariusze Celno – Skarbowi jako jedyna

grupa spośród funkcjonariuszy (art. 8 ust. 15 ustawy w związku z art. 6 ust. 1 pkt 18 a ustawy o sus) została objęta obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym. Przepis art. 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie określa osób, które podlegają danemu rodzajowi ubezpieczeń, a jedynie wskazuje okresy podlegania ubezpieczeniom przez osoby, które podlegają ubezpieczeniom społecznym określonego rodzaju - zgodnie z przepisami art. 6, art. 11 oraz art. 12 ustawy systemowej. Pogląd taki znajduje oparcie w porównaniu treści art. 11 i 13 tej ustawy, prowadzącego do konstatacji, że oprócz celników - także np. żołnierze niezawodowi pełniący czynną służbę wojskową, z wyłączeniem żołnierzy pełniących służbę kandydacką oraz bezrobotni nie zostali objęci ubezpieczeniem chorobowym w art. 11; zostali natomiast wymienieni w art. 13 cytowanej ustawy jako osoby podlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu. Ponadto z art. 11 ust. 2 wynika, że np. osoby wykonujące pracę naładczą oraz prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, natomiast art. 13 stanowi, że osoby te podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresach wymienionych w tym artykule. Podobnie wypada porównanie art. 12 i 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Powinno to prowadzić do konkluzji o błędnym zredagowaniu art. 13, który nie może być interpretowany in extenso oraz w oderwaniu od pozostałych przepisów. Mimo jednoznacznej treści tego przepisu prymat należałoby w tym przypadku przyznać wykładni systemowej. Z drugiej strony - gdyby ustawodawca chciał uregulować tylko okresy podlegania ubezpieczeniu, z łatwością mógł to uczynić, zdaniu pierwszemu art. 13 nadając treść: „Ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu, w zakresie określonym w art. 6, art. 11 oraz art. 12 ustawy, podlegają osoby fizyczne w następujących okresach...” Ponieważ tak się nie stało, nakazuje to rozważenie, czy ustawodawca kierował się zamiarem osiągnięcia innego celu. Zdaniem Sądu Najwyższego, pozbawienie byłego sędziego prawa do zasiłku chorobowego w związku z niezdolnością do pracy, trwającą po ustaniu stosunku służbowego, stanowiłoby nieuzasadnioną dyskryminację tej grupy zawodowej, naruszającą konstytucyjną zasadę równego traktowania obywateli (art. 32 ust. 1 Konstytucji) w zakresie konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego (art. 67 ust. 1 Konstytucji). Podobne stanowisko zostało wcześniej zaprezentowane w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., III UZP 5/02, OSNP 2003 nr 3, poz. 69. W powyższy nurt wpisuje się również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2013 r., I UK 125/13, OSNP 2014 nr 9, poz. 137, w którym stwierdzono, że szczególne unormowanie sytuacji ubezpieczeniowej funkcjonariuszy celnych umożliwia porównanie ich sytuacji prawnej do pozostałych osób podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu tj. niewymienienie celników w art. 11 ust. 1 i 2 powołanej

wyżej ustawy jest konsekwencją art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, zgodnie z którym w przypadku urlopu lub choroby funkcjonariusz otrzymuje uposażenie i inne świadczenia pieniężne należne na zajmowanym stanowisku służbowym. W ocenie Sądu szczególne, a jednocześnie zbliżone, unormowanie sytuacji ubezpieczeniowej funkcjonariuszy Służby Celno – Skarbowej umożliwia porównanie ich sytuacji prawnej do pozostałych osób podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Niewymienienie funkcjonariuszy służby Celno – Skarbowej w art. 11 ust. 1 i 2 cytowanej wyżej ustawy jest z kolei konsekwencją art. 232 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz.U. Nr 168, poz. 1323 ze zm.), zgodnie z którym w przypadku choroby funkcjonariusz otrzymuje uposażenie pieniężne. Uposażenie takie funkcjonariusz otrzymuje w przypadku (art. 233 ust 1 w związku z art.234 ustawy o KAS) :

- 1) choroby i innych przyczyn niezdolności do służby traktowanych na równi z niezdolnością do służby z powodu choroby, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, innych niż określone w pkt 6 i 7;
- 2) konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem własnym lub małżonką, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 8. roku życia w przypadku:
  - a) zaistnienia przyczyn, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa,
  - b) porodu lub choroby małżonka funkcjonariusza lub rodzica dziecka funkcjonariusza, stale opiekującego się dzieckiem, jeżeli poród lub choroba uniemożliwia temu małżonkowi lub rodzicowi sprawowanie opieki nad dzieckiem,
  - c) pobytu małżonka funkcjonariusza lub rodzica dziecka funkcjonariusza, stale opiekujących się dzieckiem, w szpitalu albo innym przedsiębiorstwie podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne;
- 3) konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem własnym lub małżonką, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 14. roku życia;
- 4) konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny;
- 5) poddania się niezbędnym badaniom lekarskim przewidzianym dla kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz poddania się zabiegowi pobrania komórek, tkanek i narządów;

- 6) wypadku w drodze do miejsca pełnienia służby lub w drodze powrotnej ze służby;
- 7) choroby przypadającej w okresie ciąży;
- 8) przebywania na obserwacji w podmiocie leczniczym w wyniku skierowania przez komisję lekarską podległą ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych;
- 9) zwolnienia od zajęć służbowych z powodu wypadku pozostającego w związku z pełnieniem służby;
- 10) zwolnienia od zajęć służbowych z powodu choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby.

W przedstawionym aspekcie w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej unormowano więc uprawnienia funkcjonariuszy Służby Celno – Skarbowej związane z niezdolnością do pracy na skutek choroby - zasadniczo w sposób bardziej korzystny w porównaniu do pracowników. Dotyczy to np. długości otrzymywania uposażenia za okres choroby . W myśl art. 180 par 1 pkt 5 ustawy o KAS funkcjonariusza można zwolnić ze służby w przypadku nieobecności w służbie z powodu choroby trwającej dłużej niż rok. Występują też pewne różnice w wysokości uposażenia w okresie niezdolności do pracy w wysokości 80 % lub 100% podstawy w zależności od przyczyny niezdolności do służby , co zostało uregulowane w art. 232 ust. 2 ustawy o KAS . Uposażenie funkcjonariusza jest finansowane z budżetu Państwa; nie ma więc potrzeby odprowadzania składek na ubezpieczenie chorobowe, czego konsekwencją stała się treść art. 11 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego oraz w razie konieczności osobistego sprawowania opieki nad chorym dzieckiem własnym lub małżonką, dzieckiem przysposobionym, dzieckiem obcym przyjętym na wychowanie i utrzymanie, do ukończenia przez nie 14. roku życia , nad chorym członkiem rodziny zostały przyznane funkcjonariuszom Służby Celno – Skarbowej na takich samych zasadach, jak innym osobom, podlegającym obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym . Zgodnie bowiem z art. 230 par 2 i 3 przypadku niezdolności do służby z przyczyn uprawniających do świadczeń określonych w przepisach ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2016 r. poz. 372, 960, 1265 i 1579), przez okres określony w tych przepisach, z wyjątkiem przyczyn uprawniających do zasiłków chorobowego i opiekuńczego. W razie niezdolności do służby z powodu choroby spowodowanej wypadkiem przy pełnieniu służby lub chorobą zawodową funkcjonariusz zachowuje prawo do świadczeń pieniężnych określonych w ustawie z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1242 i 1442 oraz z 2016 r. poz. 1807), przez okres przewidziany w przepisach tej ustawy. Ustawa o Krajowej Administracji Skarbowej nie reguluje natomiast sytuacji funkcjonariusza

Służby Celno - Skarbowej, który stał się niezdolny do służby, jeżeli niezdolność do pracy z tej przyczyny trwa nadal po zwolnieniu ze służby, a stał się on niezdolny do służby w krótkim okresie przed jej zakończeniem, jak to zdarzyło się w niniejszej sprawie. Pragmatyki służbowe nie powinny regulować kwestii świadczeń z tytułu choroby poniżej standardu, wyznaczonego przez ustawę z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Brak unormowania spornej kwestii w ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej mógł być determinowany poglądem o komplementarnej regulacji zawartej w ustawie zasiłkowej. Art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa stanowi, że zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Z kolei zgodnie z art 7 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała:

- 1) nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego;
- 2) nie później niż w ciągu 3 miesięcy od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego - w razie choroby zakaźnej, której okres wylegania jest dłuższy niż 14 dni, lub innej choroby, której objawy chorobowe ujawniają się po okresie dłuższym niż 14 dni od początku choroby. Świadczenie przewidziane w tym przepisie jest świadczeniem o charakterze wyjątkowym, gdyż udzielanym po ustaniu okresu objętego składką na ubezpieczenie i - co za tym idzie - bez ekwiwalentu w tej składce, przysługującym z tytułu spełnienia się ryzyka określonego ogólnie jako „niezdolność do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia” (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2006 r., I UK 42/06, OSNP 2007, nr 15-16, poz. 232). Ratio legis tego uregulowania jest zabezpieczenie materialne pracownika na wypadek czasowej przeszkody w podjęciu nowego zatrudnienia, ujmowane również jako zabezpieczenie pracownika przed utratą zarobków na wypadek przemijających przeszkód w ich zdobywaniu, wywołanych chorobą. Unormowanie to ma więc charakter gwarancyjny, ochronny, zabezpieczający środki utrzymania ubezpieczonego i jego rodziny na czas uniemożliwiający wyszukanie nowego źródła dochodu. Prawo do tego świadczenia dyktowane jest koniecznością ochrony wytworzonej przez chorobę przerwy w pracy (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 1996 r., II UZP 23/95, OSNAPiUS 1996, nr 24, poz. 376). W przepisie art. 7 ustawy ustawodawca wyróżnił sytuacje nadające się do ochrony ze względów społecznych i uznał, że - poza wypadkami opisanymi w art. 12 oraz 15-16 ustawy - prawa do zasiłku nie można nabyć w okolicznościach opisywanych w

art. 13, jako niewymagających tej ochrony (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r., III ZP 11/01). Zdaniem Sądu, rozpoznającego niniejszą sprawę, konstatacje te mają relewantne znaczenie odnośnie do zasiłku chorobowego, wypłacanego na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej, po zakończeniu okresów wymienionych w art. 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Roszczenie odwołującego o zasiłek chorobowy za okres od 7 września 2017r do 18 września 2017r wynika z art. 7 ustawy zasiłkowej. Ponieważ jest to świadczenie o charakterze wyjątkowym, udzielanym po ustaniu okresu ubezpieczenia i bez ekwiwalentu w składce na ubezpieczenie chorobowe, przysługujące z tytułu spełnienia się ryzyka określonego ogólnie jako „niezdolność do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia” - należałoby rozważyć, czy dopuszczalna jest taka wykładnia art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej w związku z art. 13 pkt 12 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, iż funkcjonariusz Służby Celno – Skarbowej może nabyć prawo do zasiłku chorobowego po zakończeniu służby, jeżeli nie wystąpiły okoliczności negatywne, opisane w art. 12 - 17 ustawy. Dodatkowym argumentem przemawiającym za taką wykładnią byłby fakt braku możliwości nawiązania przez chorego funkcjonariusza Służby Celno – Skarbowej nowego stosunku pracy, podjęcia działalności gospodarczej lub otrzymania zasiłku dla bezrobotnych. Zawarte w art. 13 pkt 12 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych *expressis verbis* zdanie, że „obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu” podlegają funkcjonariusze Służby Celno – Skarbowej od dnia nawiązania stosunku służby do dnia zwolnienia ze służby mogłoby implikować taką wykładnię teleologiczną omawianych przepisów, że celem ustawodawcy nie było pozbawianie funkcjonariuszy celnych po dniu zwolnienia ze służby prawa do zasiłku chorobowego na podstawie ustawy zasiłkowej. Odwołujący w okresie od 28 grudnia 2006r do 31 sierpnia 2017r pełnił służbę jako funkcjonariusz Służby Celno – Skarbowej. W okresie służby odwołujący nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu, natomiast nie podlegał obowiązkowemu ani dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Za czas choroby otrzymywał uposażenie przewidziane w przepisach ustawy z dnia 16 listopada 2016r o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz U z 2016r poz 1947). Stosunek służby odwołującego wygasł na podstawie art. 170 ustawy z dnia 16 listopada 2016r Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz U z 2016r poz 1948) z dniem 31 sierpnia 2017r. Odwołujący był niezdolny do służby w ciągłości w okresie od 9 sierpnia 2017r do 28 września 2017r, czyli również po ustaniu stosunku służby. Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy zasiłkowej, zgodnie z którym zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli

osoba niezdolna do pracy: 1) ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy; 2) kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby; 3) nie nabyła prawa do zasiłku w czasie ubezpieczenia, w przypadkach określonych w art. 4 ust. 1; 4) jest uprawniona do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego; 5) podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu rolników określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przepis art. 13 ustawy określa sytuacje, które powodują, że zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, w sytuacji gdy niezdolność do pracy powstała:

1) w trakcie trwania ubezpieczenia,

2) po ustaniu ubezpieczenia (w warunkach określonych w art. 7 ustawy).

W orzecznictwie podnosi się, że w przepisie art. 7 ustawy ustawodawca wyróżnił sytuacje nadające się do ochrony ze względów społecznych i uznał, że - poza wypadkami opisanymi w art. 12 oraz 15-16 ustawy - prawa do zasiłku nie można nabyć w okolicznościach opisanych w art. 13, jako niewymagających tej ochrony (wskazana powyżej uchwała SN z dnia 30 sierpnia 2001 r., III ZP 11/01). W uzasadnieniu uchwały czytamy: "Tak więc mimo niezdolności do pracy, prawa do tego zasiłku nie nabywa - z mocy art. 13 ustawy - ten, kto ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, kontynuuje działalność zarobkową lub podjął działalność zarobkową, nie nabył prawa do zasiłku w czasie ubezpieczenia (w przypadkach określonych w art. 4 ust. 1) albo jest uprawniony do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego. Zasiłek chorobowy nie przysługuje również za okres niezdolności do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli ubezpieczenie to ustało po wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego." Przyjęcie, że właśnie wskazana niemożność stanowi przesłankę stosowania art. 7 ustawy zasiłkowej pozwala na nadanie wszystkim ujętym w art. 13 ust. 1 i 2 ustawy przyczynom odmowy prawa do tego świadczenia charakteru jednorodnego zbioru, którego poszczególne elementy opisują (przez negację) ryzyko chronione tym świadczeniem. W takim ujęciu warunek z art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy ujawnia swój ścisły i logiczny związek z pozostałymi przeszkodami postawionymi przez ustawodawcę w nabyciu prawa do zasiłku po ustaniu tytułu ubezpieczenia, objętymi katalogiem z art. 13, stając się jedną z okoliczności, w których nie dochodzi do spełnienia się ryzyka ubezpieczenia. Wówczas zdarzenie ubezpieczeniowe (zachorowanie) będzie już pozostawać w związku z nowym tytułem ubezpieczenia (w stanie faktycznym sprawy w trakcie zachorowania nastąpiła aktualizacja tytułu do objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym oraz dobrowolnym

ubezpieczeniem chorobowym w postaci kontynuowanej działalności gospodarczej), a prawo do zasiłku przewidzianego w art. 7 ustawy zasiłkowej, jako "słabsze" od prawa do innych świadczeń, mających tytuł zakotwiczony w ubezpieczeniu, odpadnie wobec braku potrzeby wprowadzenia tej szczególnej ochrony, z uwagi na posiadane przez powódkę prawo do emerytury (prawo silniejsze, wyłączające szczególną ochronę z art. 7 ustawy). W przepisie art. 7 ustawy ustawodawca wyróżnił sytuacje "nadające się" do ochrony ze względów społecznych i uznał, że - poza wypadkami opisanymi w art. 12 oraz 15-16 ustawy - prawa do zasiłku nie można nabyć w okolicznościach opisanych w art. 13, jako nie wymagających tej ochrony. By można było otrzymać zasiłek chorobowy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, wskazane przesłanki nie mogą wystąpić. Przy czym w zakresie sytuacji określonej w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawie o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa - ubezpieczony nie może mieć ustalonego jakiegokolwiek innego tytułu do ubezpieczenia. Są to zatem przesłanki negatywne. Brak wszystkich tych przesłanek powoduje, że zasiłek chorobowy przysługuje, natomiast zaistnienie którejkolwiek z nich wyłącza prawo do zasiłku chorobowego. Pozwany organ rentowy nie wykazał, aby w stosunku do odwołującego [REDACTED] zaszły przesłanki negatywne nabycia prawa do zasiłku chorobowego podane w tym przepisie. Organ rentowy nie twierdził też, ani nie wykazał, że odwołujący w tym okresie od 7 do 28 września 2017r. wykorzystywał zwolnienie niezgodnie z przeznaczeniem lub wykonywał jakąkolwiek działalność zarobkową (art. 17 ustawy zasiłkowej) lub by zaszły inne okoliczności wyłączające prawo do świadczenia wskazane w art. 12, 14, 15 i 16 ustawy zasiłkowej. Zakres wykładni powinien także determinować art. 8 ustawy zasiłkowej, który stanowi, iż zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby - nie dłużej jednak niż przez 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży - nie dłużej niż przez 270 dni. Odwołujący rozpoczął korzystanie z zasiłku chorobowego od dnia 9 sierpnia 2017r. w ciągłości do 28 września 2017r. Stosunek służby odwołującego jako funkcjonariusza Służby Celno - Skarbowej wygasł z dniem 31 sierpnia 2017r. Organ rentowy nie wykazał, że okres niezdolności do pracy odwołującego przekraczał 182 dni. Ostatnio klarownie zinterpretował art. 32 ust. 1 ustawy zasadniczej Trybunał Konstytucji w wyroku z dnia 13 października 2015 r., SK 63/12, OTK-A 2015 nr 9, poz. 146. Stwierdził, że z przepisu tego wynika nakaz, aby wszelkie podmioty prawa (adresaci norm prawnych), charakteryzujące się daną cechą istotną w równym stopniu, były traktowane równo, a więc według jednakowej miary - bez różnicowań zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących. W tym względzie „równość” oznacza akceptację różnego traktowania przez prawo różnych podmiotów (adresatów norm prawnych), bo równe traktowanie przez

prawo tych samych podmiotów pod pewnym względem oznacza z reguły różne traktowanie tych samych podmiotów pod innym względem. Różne traktowanie przez prawo określonych grup (klas) podmiotów powinno być jednak uzasadnione w tym sensie, że musi być oparte na uznanych kryteriach oceny klasyfikacji różnicującej podmioty prawa. Równość wobec prawa to także zasadność wybrania tego, a nie innego kryterium różnicowania podmiotów (adresatów) prawa. Oznacza ono uznanie tej, a nie innej cechy, za istotną, a tym samym uzasadnioną w regulowanej dziedzinie (materii). Kryteria różnicowania sytuacji prawnej obywateli zależą od wielu okoliczności, w tym od tego, jakie dobra są przedmiotem podziału (zob. wyrok TK z 4 stycznia 2000 r., sygn. K 18/99, OTK ZU 2000 nr 1, poz. 1). W ocenie Trybunału, poszukiwanie „cechy istotnej”, powinno być poprzedzone wyznaczeniem właściwości relewantnych pomiędzy porównywanymi sytuacjami, a więc czy zachodzi „podobieństwo” tych sytuacji, stanowiące przesłankę zastosowania zasady równości. Dopiero stwierdzenie, że sytuacje „podobne” zostały przez prawo potraktowane odmiennie, wskazuje na możliwość naruszenia zasady równości. Nie zawsze jednak odmiennosc potraktowania sytuacji podobnych jest konstytucyjnie niedopuszczalna, bo mogą zachodzić wypadki, gdy odmiennosc tego potraktowania będzie usprawiedliwiona. Argumenty uzasadniające odstępstwa od nakazu równego traktowania podmiotów podobnych muszą:

- uwzględniać zasadę relewancji, czyli pozostawać w bezpośrednim związku z celem i zasadniczą treścią przepisów, w których zawarta jest kontrolowana norma oraz służyć realizacji tego celu i treści; wprowadzane różnicowania muszą być racjonalnie uzasadnione;
- uwzględniać zasadę proporcjonalności, czyli waga interesu, któremu ma służyć różnicowanie sytuacji adresatów normy, musi pozostawać w odpowiedniej proporcji do wagi interesów, które zostaną naruszone w wyniku nierównego potraktowania podmiotów podobnych;
- pozostawać w związku z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne potraktowanie podmiotów podobnych (wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z dnia 24 października 2001 r., SK 22/01, OTK ZU 2001, nr 7, poz. 216; z dnia 14 maja 2001 r., SK 1/00, OTK 2001 nr 4, poz. 84; z dnia 24 lutego 2009 r., SK 34/07, OTK-A 2009 nr 3, poz. 38; orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 listopada 1995 r., K 17/95, OTK 1995 nr 3, poz. 18; z dnia 3 września 1996 r., K 10/96, OTK 1996 nr 4, poz. 33; z dnia 29 września 1997 r., K15/97, OTK 1997 nr 3-4, poz. 37).

Uwzględniając przedstawioną regułę, przywołane orzecznictwo Sądu Najwyższego staje się zrozumiałe. Podkreślane podobieństwo sytuacji ubezpieczonych w systemie powszechnym i funkcjonariuszy Służby Celno – Skarbowej pozwalało na przyznanie im uprawnień określonego w art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej, przy odwołaniu się do zasad wyznaczonych w art.

67 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W rezultacie należy przyjąć, że funkcjonariuszowi Służby Celno – Skarbowej zwolnionemu ze służby przysługuje prawo do zasiłku chorobowego na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej oraz art. 7 ustawy zasiłkowej. Mając na uwadze powyższe ustalenia i rozważania, Sąd Rejonowy uznał, iż odwołanie ubezpieczonego jest uzasadnione i na podstawie art. 477 § 2 k.p.c. zmienił w całości zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu prawo do zasiłku chorobowego za okres od 7 do 28 września 2017r.

Apelację od powyższego wyroku wniósł organ rentowy zaskarżając go w całości i zarzucając wyrokowi:

- naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 1 ust. 1, art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 1, 7 i 13 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa poprzez przyjęcie, że funkcjonariusz służby celno – skarbowej posiada tytuł ubezpieczenia chorobowego i przysługuje mu prawo do zasiłku chorobowego po zwolnieniu ze służby, podczas gdy zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 1 pkt 18 oraz art. 12 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych funkcjonariusz służby celno - skarbowej podlega obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu, a chorobowym nie jest objęty,
- naruszenie art. 67 w związku z art. 32 Konstytucji RP poprzez błędną wykładnię.

Apelujący wniósł o zmianę przedmiotowego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie wyroku o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy oraz o zasądzenie od ubezpieczonego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych na rzecz organu rentowego. W uzasadnieniu podnosił, że przyjęcie, iż byłemu funkcjonariuszowi po ustaniu służby zasadna jest wypłata zasiłku chorobowego stanowi wręcz uprzywilejowanie tej grupy osób, które nie opłacały składek na ubezpieczenie społeczne. To nie art. 67 Konstytucji RP, a przepisy regulujące szczegółowo kwestie zabezpieczenia społecznego w razie choroby stanowią podstawę ewentualnych roszczeń osób ubiegających się o świadczenia z ubezpieczenia społecznego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługiwała na uwzględnienie. W bezspornym w sprawie stanie faktycznym sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowej wykładni obowiązujących przepisów prawa i doszedł do słusznych konkluzji o przysługiwaniu ubezpieczonemu ~~XXXXXX~~ jako funkcjonariuszowi służby celno skarbowej prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu stosunku służby. Sąd Okręgowy podzielając w całości stanowisko wyrażone przez sąd I - szej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, a oparte na zaprezentowanej w dotychczasowym orzecznictwie wykładni przepisów ustawy o systemie

ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (dalej „ustawa systemowa”) w tej materii nie widzi potrzeby ponownego jego przywoływania. Tezy wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2013 r. I UK 125/13 opubl: Orzecnictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2014, Nr 9, poz. 137, str. 486 (przywoływane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku) nie pozostawiają wątpliwości co do słuszności zajętego przez sąd rejonowy stanowiska. Zgodnie z nimi ocena przysługiwania funkcjonariuszowi Służby Celnej prawa do zasiłku chorobowego po zwolnieniu ze służby powinna być dokonana z uwzględnieniem zasady równego traktowania ubezpieczonych (art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 ze zm. w związku art. 2a, 11 i 13 pkt 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1442 ze zm.). Ponieważ zasiłek chorobowy wypłacany po ustaniu ubezpieczenia jest to świadczenie o charakterze wyjątkowym, udzielanym po ustaniu okresu ubezpieczenia i bez ekwiwalentu w składce na ubezpieczenie chorobowe, przysługujące z tytułu spełnienia się ryzyka określonego ogólnie jako „niezdolność do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia” - należałoby rozważyć, czy dopuszczalna jest taka wykładnia art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 ze zm.) w związku z art. 13 pkt 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.), iż funkcjonariusz Służby Celnej może nabyć prawo do zasiłku chorobowego po zakończeniu służby, jeżeli niezdolność do jej wykonywania powstała w okresie przed jej zakończeniem, nie doszło do przekroczenia okresu zasiłkowego wymienionego w art. 8 ustawy zasiłkowej i nie wystąpiły okoliczności negatywne, opisane w art. 12 - 17 ustawy. Zawarte w art. 13 pkt 12 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) expressis verbis zdanie, że „obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu” podlegają funkcjonariusze Służby Celnej od dnia nawiązania stosunku służby do dnia zwolnienia ze służby mogłoby implikować taką wykładnię teleologiczną przepisów art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 ze zm.) w związku z art. 13 pkt 12 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, że celem ustawodawcy nie było pozbawianie funkcjonariuszy celnych po dniu zwolnienia ze służby prawa do zasiłku chorobowego na podstawie ustawy zasiłkowej. W uzasadnieniu możemy również przeczytać ,iż : „...należałoby rozważyć, czy dopuszczalna jest taka wykładnia art. 6 ust. 1 ustawy zasiłkowej w związku z art. 13 pkt 12 ustawy

o systemie ubezpieczeń społecznych, iż funkcjonariusz Służby Celnej może nabyć prawo do zasiłku chorobowego po zakończeniu służby, jeżeli niezdolność do jej wykonywania powstała w okresie przed jej zakończeniem, nie doszło do przekroczenia okresu zasiłkowego wymienionego w art. 8 ustawy zasiłkowej i nie wystąpiły okoliczności negatywne, opisane w art. 12 - 17 ustawy. Dodatkowym argumentem przemawiającym za taką wykładnią byłby fakt braku możliwości nawiązania przez chorego celnika nowego stosunku pracy, podjęcia działalności gospodarczej lub otrzymania zasiłku dla bezrobotnych..." Niejako na marginesie w związku ze zmianami w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych (uchylene art. 6 ust. 1 pkt 18 a oraz 13 pkt 12) oraz w ustawie o KAS (wprowadzenie art. 250 a) , które to zmiany weszły w życie 1 stycznia 2018 r. , a utwierdzają w przekonaniu o oczywistej analogii sytuacji (statusu ubezpieczeniowego) funkcjonariusza KAS do sytuacji byłego sędziego, w konsekwencji uzasadniają zastosowanie do tej grupy zawodowej w pełnym zakresie tez zawartych w orzecznictwie dotyczącym osób posiadających status byłego sędziego , warto szerzej przytoczyć tezy przywołanego również przez sąd rejonowy wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2014 r. I UK 5/ 14 W wyroku tym SN skonstatował, iż nie można stwierdzić, że brak jest wystarczających regulacji uzasadniających przyznanie byłemu sędziemu zasiłku chorobowego na warunkach z art. 7 pkt 1 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 159 ze zm.). To, że byli sędziowie nie zostali „wymienieni” w przepisach art. 11 w związku z art. 6 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1442 ze zm.), nie stanowi argumentu za odmową spornego zasiłku. Sędzia cały czas był pracownikiem, a więc osobą, którą wymienia art. 6 ust. 1 pkt 1 tej ustawy. Szczególna regulacja prawna wyłączyła go do odrębnego systemu zabezpieczenia społecznego i dlatego sędzia jako pracownik nie podlegał powszechnemu ubezpieczeniu społecznemu. Ustanie stosunku służbowego nie oznacza jednak utraty tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, który cały czas się spełniał, tyle tylko, że z mocy szczególnej regulacji był wyłączony. Innymi słowy, uprawnione jest twierdzenie, że do wypłaty byłemu sędziemu zasiłku na podstawie art. 7 ustawy zasiłkowej nie jest konieczna zmiana tej ustawy lub ustawy systemowej przez dodanie zapisu, że po przekazaniu składek w trybie art. 91 ust. 10 ustawy z 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 427 ze zm.) były sędzia ma prawo do zasiłku chorobowego na zasadach określonych w tym przepisie. W uzasadnieniu czytamy : „...przekazanie składek w tym trybie nie oznacza „nawiązania stosunku ubezpieczenia społecznego” z tą chwilą, lecz jego swoiste odnowienie w powszechnym systemie ubezpieczeń społecznych. Sędzia jako pracownik miałby zwykle prawo do polegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu pracowniczego

zatrudnienia. Jeżeli więc sędzia utracił swój status i związane z nim zaopatrzenie społeczne, to nie mógł utracić ochrony ubezpieczeniowej w zakresie powszechnego ubezpieczenia społecznego, gdyż był pracownikiem. Konstrukcja swobodnego odnowienia jest tu uprawniona, jako że wyłączenie sędziów z systemu powszechnego nie miało na celu pogorszenia ich sytuacji w zakresie ubezpieczenia społecznego. Sędziowie zostali wyłączeni z powszechnego ubezpieczenia społecznego na mocy szczególnej regulacji. Innymi słowy po zakończeniu stosunku służbowego okres służby kwalifikuje się obecnie jako okres ubezpieczenia społecznego. Sędzia traci szczególny system zaopatrzenia społecznego ale nie może stracić okresu służby jako okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym. Wszak okres ten składa się na jego staż ubezpieczeniowy wymagany do świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego i rentowych. Innego uzasadnienia nie ma obowiązek przekazania składek przez Sąd do ZUS określony w art. 91 § 10 PrUSP. „Odnowienie” odnosi się więc do możliwości uzyskania świadczeń z systemu powszechnego...” i dalej „...W skardze kasacyjnej skarżący w skardze kasacyjnej skarżący wymaga podania podstawy prawnej, w której kotwicz się zasądzony obowiązek wypłaty zasiłku chorobowego. Jest nią art. 7 ustawy zasiłkowej, zgodnie z którym zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała w ciągu 14 dni do ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego. Nieuprawnione jest zapatrywanie, że przepis ten nie ma zastosowania w sprawie, bo sędzia do ustania stosunku służbowego nie podlegała ubezpieczeniu chorobowemu. Była jednak pracownikiem, a pracownicy ubezpieczeniu chorobowemu podlegają z mocy ustawy (art. 11 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 1 SysUbSpołU). Wskazane wyżej wyłączenie sędziów z systemu ubezpieczenia społecznego, w tym chorobowego, miało uzasadnienie ustrojowe i jeszcze raz należy podkreślić, że odejście sędziego ze służby nie może pogarszać jego sytuacji jako pracownika w ubezpieczeniach społecznych tak powszechnych jako emerytalne i rentowe, zatem również chorobowe. W przeciwnym razie sytuacja byłego sędziego byłaby gorsza niż innego pracownika po ustaniu zatrudnienia. Negatywne twierdzenie skarżącego o niepodleganiu sędziego ubezpieczeniom społecznym jest więc zgodne z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych, ale tylko wtedy gdy sędzia podlegał szczególnej regulacji PrUSP (art. 91). Gdy ta ostanía już nie działa, to status byłego sędziego w zakresie ubezpieczeń społecznych wynika z ubezpieczenia z tytułu pracowniczego zatrudnienia. Nie można twierdzić, iż do okresu ubezpieczenia społecznego nie zalicza mu się okresu zatrudnienia (służby). Nie ma więc luki w ochronie ubezpieczeniowej sędziego po ustaniu stosunku służbowego. Przekazanie składek potwierdza, że był sędzia ma zagwarantowane powszechne ubezpieczenia społeczne. W aspekcie wykładni systemowej i logicznej uzasadnione jest stwierdzenie, że

były sędzia nie może być w gorszej sytuacji niż każdy inny pracownik. Konkludując, nie można stwierdzić, że brak jest wystarczających regulacji, uzasadniających przyznanie byłemu sędziemu zasiłku chorobowego na warunkach z art. 7 pkt 1 ustawy zasiłkowej. To, że byli sędziowie nie zostali „wymienieni” w przepisach art. 11 w związku z art. 6 ustawy systemowej (SysUbSpołU) nie stanowi argumentu za odmową spornego zasiłku. Sędzia cały czas był pracownikiem, a więc osobą którą wymienia art. 6 ust. 1 pkt 1 tej ustawy. Szczególna regulacja prawna wyłączyła go do odrębnego systemu zabezpieczenia społecznego i dlatego sędzia jako pracownik nie podlegał powszechnemu ubezpieczeniu społecznemu. Ustanie stosunku służbowego nie oznacza jednak utraty tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym, który cały czas się spełniał, tyle tylko, że z mocy szczególnej regulacji był wyłączony. Innymi słowy odpowiadając na zarzut skarżącego o braku regulacji, uprawnione jest twierdzenie, że do wypłaty byłemu sędziemu zasiłku na podstawie art. 7 ustawy zasiłkowej nie jest konieczna zmiana tej ustawy lub ustawy systemowej przez dodanie zapisu, że po przekazaniu składek w trybie art. 91 ust. 10 PrUSP były sędzia ma prawo do zasiłku chorobowego na zasadach określonych w tym przepisie.

Innymi słowy prawo sędziego do zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia wynika z tego, że był pracownikiem. Jak zasygnalizowano wcześniej, tezy powyższe analogicznie należy odnosić do ubezpieczonego jako funkcjonariusza służby celnej, stały się one bowiem jeszcze bardziej aktualne w kontekście wprowadzonych od 1 stycznia 2018 r. zmian czyli po uchyleniu regulacji dotyczących funkcjonariuszy służby celno skarbowej w ustawie systemowej oraz wprowadzeniu art. 250 a w ustawie o KAS. Przepisy te określiły bowiem status ubezpieczeniowy takiego funkcjonariusza po ustaniu służby w sposób analogiczny do sytuacji w jakiej znajduje się były sędzia (patrz art. 91 § 10 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, zgodnie z którym w razie rozwiązania albo wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego w sposób, o którym mowa w art. 68, od wynagrodzenia wypłaconego sędziemu w okresie służby, od którego nie odprowadzano składki na ubezpieczenie społeczne, przekazuje się składkę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, przewidzianą za ten okres w przepisach o ubezpieczeniu społecznym). Również bowiem w funkcjonariusza służby celno – skarbowej (tak jak w przypadku byłego sędziego), składki po jej ustaniu przekazywane są na rzecz ZUS co reguluje obecnie (od 1 stycznia 2018 r.) wspomniany wyżej art. 250 a ustawy o KAS. Przepis ten wprost stanowi, że jeżeli funkcjonariusz zwolniony ze służby nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury policyjnej lub policyjnej renty inwalidzkiej, od uposażenia wypłaconego funkcjonariuszowi po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa

Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1321) do dnia zwolnienia ze służby, od którego nie odprowadzono składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przekazuje się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składki za ten okres przewidziane w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.). Przy czym co należy podkreślić wykreślenie regulacji dotyczących funkcjonariuszy służby celno- skarbowej z ustawy systemowej zostało skorelowane (nastąpiło jednocześnie) z wprowadzeniem powyższego przepisu w ustawie o KAS – obu operacji dokonano jedną ustawą zmieniającą to jest ustawą z 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 1321).

Reasumując, należy zgodzić się z konstatacją sądu rejonowego , że pozbawienie ubezpieczonego po ustaniu służby prawa do zasiłku chorobowego (poprzez wyłączenie możliwości stosowania art. 6 i 7 ustawy zasiłkowej) stanowiłoby nieuzasadnioną dyskryminację tej grupy zawodowej naruszającą konstytucyjną zasadę równego traktowania obywateli (art. 32 ust. 1 Konstytucji) w zakresie konstytucyjnego prawa do zabezpieczenia społecznego (art. 67 ust. 1 Konstytucji). Nie sposób przy tym zgodzić się z argumentacją organu rentowego , jakoby przyznanie funkcjonariuszowi służby celnej prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu służby (w oparciu o art. 7 ustawy zasiłkowej) oznaczało jego uprzywilejowanie w stosunku do innych ubezpieczonych (z uwagi na brak opłacania składek na ubezpieczenie chorobowe oraz korzystniejsze regulacje dotyczące świadczeń z tytułu niezdolności do pracy w trakcie pełnienia służby). Warto w tym miejscu ponownie przywołać tezy uzasadnienia wyroku SN z dnia 18 października 2013 r. I UK 125/13 , w którym wskazano , iż „ ...wyodrębnienie kategorii służb mundurowych, które traktuje ustawodawca odmiennie w stosunku do innych grup zawodowych. Przemawia za tym przede wszystkim specyfika stosunku służby i swoistość ponoszonego ryzyka. Kandydat do publicznej służby mundurowej od momentu powołania musi poddać się regułom pełnienia służby, nacechowanej istnieniem specjalnych uprawnień, ale też szczególnych obowiązków, do których zalicza się pełną dyspozycyjność i zależność od władzy służbowej, wykonywanie zadań w nielimitowanym czasie pracy i trudnych warunkach, związanych nierzadko z bezpośrednim narażeniem

życia i zdrowia (np. w czasie udziału w obronie kraju lub ochronie bezpieczeństwa obywateli), wysoką sprawność fizyczną i psychiczną wymaganą w całym okresie jej pełnienia, niewielkie możliwości wykonywania dodatkowej pracy i posiadania innych źródeł utrzymania, ograniczone prawo udziału w życiu politycznym i zrzeszania się ..." Organ rentowy winien mieć zatem na uwadze, iż korzystniejsze unormowania dotyczące funkcjonariuszy służby celnej w zakresie świadczeń z tytułu niezdolności do pracy w trakcie trwania służby nie mogą być (jak wydaje się to czynić pozwany w apelacji) swoiście „bilansowane” z ich mniej korzystnym w stosunku do pozostałych ubezpieczonych traktowaniem w tym zakresie po ustaniu służby . Wynikają one bowiem z określonych uwarunkowań przedmiotowej służby i nie stanowią nieznajdującego uzasadnienia przywileju tej grupy zawodowej.

Z wymienionych wyżej względów uznając apelację organu rentowego za niezasadną , Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

SSO Maciej Flinik

SSO Ewa Milczarek

SSO Janusz Madej

Na oryginale wyłączenie podpisu,
Za zgodność - kierownik sekretariatu